

20-03-26_25 Ερωτήσεις και Απαντήσεις για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για την Α.Σ.Π.Τ.

Ίδρυση Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών, σύσταση νέας κατηγορίας θέσεων Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης, πλαίσιο λειτουργίας Ανώτερων Σχολών Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης και Ανώτερων Σχολών Μουσικής Εκπαίδευσης και άλλες ρυθμίσεις

Α. Α.Σ.Π.Τ. και καλλιτεχνική εκπαίδευση

1. Τι είναι η Ανώτατη Σχολή Παραστατικών Τεχνών (Α.Σ.Π.Τ.);

Η Α.Σ.Π.Τ. είναι νέο, πλήρως αυτοδιοικούμενο Α.Ε.Ι. ειδικού σκοπού, το οποίο εντάσσεται στο σύστημα της ανώτατης εκπαίδευσης και παρέχει πανεπιστημιακού επιπέδου σπουδές στα πεδία της δραματικής τέχνης, της ορχηστρικής τέχνης και της μουσικής τέχνης. Η βασική επιλογή του νόμου είναι σαφής. Οι παραστατικές τέχνες αποκτούν πλέον σταθερή πανεπιστημιακή στέγη, με πρώτο, δεύτερο και τρίτο κύκλο σπουδών, ερευνητική διάσταση και ενιαίο θεσμικό πλαίσιο ποιότητας.

2. Ποιο πρόβλημα έρχεται να επιλύσει το νομοσχέδιο;

Το νομοσχέδιο αντιμετωπίζει μια διαχρονική θεσμική εκκρεμότητα. Μέχρι σήμερα, το πεδίο της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης χαρακτηριζόταν από αποσπασματικούς κανόνες, ασαφή διαβάθμιση τίτλων, άνιση μεταχείριση μεταξύ κλάδων και ελλιπή σύνδεση με την ανώτατη εκπαίδευση και το Δημόσιο. Η παρέμβαση επιδιώκει να κλείσει αυτό το κενό συνολικά, τόσο με την ίδρυση της Α.Σ.Π.Τ. όσο και με την αναδιάρθρωση της ανώτερης καλλιτεχνικής και μουσικής εκπαίδευσης.

3. Πώς οργανώνεται η Α.Σ.Π.Τ. και ποια είναι η σχέση της με τους υφιστάμενους φορείς;

Η Α.Σ.Π.Τ. οργανώνεται ως ενιαίο Α.Ε.Ι. με Σχολή και Τμήματα, τα οποία φέρουν ονομασία συνδεδεμένη με τους πέντε δημόσιους φορείς του πεδίου. Η επιλογή αυτή δεν σημαίνει κατάργηση των φορέων. Σημαίνει ότι το αντικείμενο της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης ανασυγκροτείται σε πανεπιστημιακή βάση, ενώ οι φορείς διατηρούν θεσμική και λειτουργική συνέχεια και συνδέονται οργανικά με τη νέα Σχολή μέσω της ίδιας της δομής της, της εκπροσώπησής τους στα όργανα και των προγραμματικών συμβάσεων.

4. Γιατί επιλέγεται η οργανική σύνδεση με τους πέντε φορείς από τους οποίους προέρχονται τα τμήματα;

Διότι η Α.Σ.Π.Τ. δεν συγκροτείται ως αποκομμένο ίδρυμα, αλλά πάνω στην ιστορία, στην εκπαιδευτική εμπειρία και στην καλλιτεχνική τεχνογνωσία των πέντε δημόσιων φορέων. Αυτό αποτυπώνεται τόσο στην ονομασία των Τμημάτων όσο και στις προγραμματικές συμβάσεις, στη συμμετοχή στα όργανα και στη μεταβατική αξιοποίηση υποδομών. Έτσι, η [20032026]

μετάβαση σε ανώτατο επίπεδο δεν γίνεται με θεσμικό κενό, αλλά με συνέχεια και λειτουργική βάση. Οι προγραμματικές συμβάσεις είναι ο βασικός μηχανισμός που δίνει ουσιαστικό περιεχόμενο στη σχέση της Α.Σ.Π.Τ. με τους φορείς. Μέσω αυτών ρυθμίζονται η θεσμική και καλλιτεχνική σύνδεση, οι κοινές δράσεις, οι κοινές παραγωγές, οι ερευνητικές συνέργειες, η αξιοποίηση αρχείων και τεχνογνωσίας, οι υποτροφίες και η γνωμοδοτική συμβολή των φορέων σε ζητήματα ειδικής καλλιτεχνικής φύσης. Άρα, η σύνδεση δεν είναι απλά συμβολική, αλλά δομημένη και λειτουργική.

5. Πώς θα είναι λειτουργική η Α.Σ.Π.Τ. από την πρώτη ημέρα;

Το σχέδιο δεν εξαρτά την έναρξη λειτουργίας της Α.Σ.Π.Τ. από την προηγούμενη ολοκλήρωση νέων κτιριακών υποδομών. Προβλέπει μεταβατική χρήση υποδομών των σχολών των υφιστάμενων φορέων, καθώς και δυνατότητα κοινής αξιοποίησης χώρων και εξοπλισμού. Με τον τρόπο αυτό η εφαρμογή αποκτά ρεαλιστικό χαρακτήρα. Η Σχολή μπορεί να ξεκινήσει έγκαιρα και οργανωμένα, χωρίς να μείνει θεσμικά ανενεργή έως ότου ολοκληρωθούν χρονοβόρες κτιριακές προϋποθέσεις.

6. Πώς θα εισάγονται οι φοιτητές στην Α.Σ.Π.Τ.;

Η εισαγωγή δεν γίνεται μέσω του γενικού συστήματος των Πανελλαδικών. Προβλέπεται ειδικό σύστημα εξετάσεων, με υποχρεωτική διαζώσης εξέταση ή ακρόαση σε καλλιτεχνικές δεξιότητες και συμπληρωματική γραπτή και προφορική δοκιμασία. Η επιλογή αυτή αποτυπώνει μια βασική αρχή του νόμου. Η πρόσβαση στις παραστατικές τέχνες πρέπει να ελέγχει την καλλιτεχνική επάρκεια με τρόπο συμβατό με τη φύση του αντικειμένου και όχι με ένα ενιαίο σύστημα που έχει σχεδιαστεί για διαφορετικά γνωστικά πεδία.

7. Τι ειδικό καθεστώς προβλέπεται για το διδακτικό προσωπικό της Α.Σ.Π.Τ.;

Το νομοσχέδιο δεν μεταφέρει μηχανικά τα συνήθη πανεπιστημιακά κριτήρια σε ένα πεδίο με ιδιαιτερότητες. Για τα μέλη Δ.Ε.Π. προβλέπεται ειδικό καθεστώς εκλογής και εξέλιξης, το οποίο συνεκτιμά όχι μόνο τυπικά ακαδημαϊκά προσόντα, αλλά και διακεκριμένο καλλιτεχνικό έργο, επαγγελματική εμπειρία και αυτοδύναμη διδασκαλία. Παράλληλα, προβλέπεται και Ειδικό Καλλιτεχνικό Προσωπικό, ώστε η Σχολή να μπορεί να αξιοποιεί εξέχουσες καλλιτεχνικές προσωπικότητες υψηλού κύρους, ακόμη και εκτός της κλασικής πανεπιστημιακής διαδρομής.

8. Τι αλλάζει συνολικά για τις Ανώτερες Σχολές Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης και τις Ανώτερες Σχολές Μουσικής Εκπαίδευσης;

Το νομοσχέδιο δεν περιορίζεται στην Α.Σ.Π.Τ. Αναδιαμορφώνει συνολικά το τοπίο της ανώτερης καλλιτεχνικής και μουσικής εκπαίδευσης. Οι σχολές αποκτούν σαφέστερη θεσμική ταυτότητα, η εποπτεία τους μεταφέρεται στο Υπουργείο Παιδείας, οργανώνεται πιο καθαρά το πλαίσιο σπουδών και λειτουργίας τους και το σύστημα αποκτά μεγαλύτερη κανονιστική [20032026] συνοχή. Η μεταβολή αυτή είναι ουσιώδης, διότι εντάσσει την καλλιτεχνική εκπαίδευση στον φυσικό χώρο της εκπαιδευτικής πολιτικής.

9. Τι σημαίνει το νέο πλαίσιο για τους τίτλους σπουδών και την ακαδημαϊκή συνέχεια των αποφοίτων;

Οι τίτλοι των Ανώτερων Σχολών Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης και των Ανώτερων Σχολών Μουσικής Εκπαίδευσης κατατάσσονται στο επίπεδο 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, ενώ οι προϋφιστάμενοι τίτλοι αναγνωρίζονται σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του νόμου. Το κρίσιμο όμως δεν είναι μόνο η διαβάθμιση. Είναι ότι θεσπίζονται σαφείς ακαδημαϊκοί διάδρομοι συνέχειας προς το επίπεδο 6, είτε μέσω κατατάξεων σε Α.Ε.Ι. είτε μέσω ειδικών τετραεξαμηνιαίων προγραμμάτων που μπορούν να προσφέρονται από το

Ε.Α.Π. με πιστοποίηση από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Άρα, για πρώτη φορά δεν ορίζεται μόνο η θέση των τίτλων, αλλά και η θεσμική διαδρομή εξέλιξής τους.

10. Τι σημαίνει στην πράξη η κατηγορία Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης (ΚΕ) για την πρόσβαση στο Δημόσιο;

Η θέσπιση της κατηγορίας ΚΕ δίνει για πρώτη φορά καθαρή διοικητική θέση στους τίτλους της ανώτερης καλλιτεχνικής εκπαίδευσης. Η κατηγορία αυτή λειτουργεί ως διακριτή κατηγορία προσόντων διορισμού και πρόσληψης για αμιγώς καλλιτεχνικό ή εκπαιδευτικό έργο και αντιστοιχίζεται μισθολογικά και υπηρεσιακά με την ΤΕ, χωρίς να εισάγεται ιεραρχική υπεροχή. Επιπλέον, διατηρείται η πρόβλεψη ότι το δίπλωμα ή πτυχίο ανώτερης καλλιτεχνικής εκπαίδευσης μπορεί να αποτελεί και τυπικό προσόν για θέσεις ΤΕ, όταν η οικεία διάταξη απαιτεί πτυχίο οποιουδήποτε Τ.Ε.Ι. Αυτό έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, διότι διευρύνει τη διοικητική αξιοποίηση των σχετικών τίτλων πέρα από τα στενά αμιγώς καλλιτεχνικά καθήκοντα.

11. Γιατί η ίδρυση της Α.Σ.Π.Τ. είναι θεσμική τομή;

Διότι με την Α.Σ.Π.Τ. οι παραστατικές τέχνες εντάσσονται για πρώτη φορά σε πλήρες πανεπιστημιακό πλαίσιο, με σαφή ακαδημαϊκή αποστολή, δυνατότητα οργάνωσης πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών, ανάπτυξη έρευνας και παιδαγωγικής εξειδίκευσης. Άρα, η μεταρρύθμιση δεν εξαντλείται στην αναβάθμιση μιας υφιστάμενης δομής, αλλά αλλάζει τη θέση ολόκληρου του πεδίου στον εθνικό ακαδημαϊκό χάρτη.

12. Πώς δημιουργούνται ακαδημαϊκοί διάδρομοι για τις καλλιτεχνικές και μουσικές σπουδές;

Το νομοσχέδιο επιχειρεί για πρώτη φορά να αντιμετωπίσει με συστηματικό τρόπο το ζήτημα της διαπερατότητας μεταξύ διαφορετικών βαθμίδων καλλιτεχνικής και μουσικής εκπαίδευσης. Η βασική επιλογή είναι ότι δεν αρκείται σε μια στατική κατάταξη τίτλων, αλλά δημιουργεί θεσμικές διαδρομές ακαδημαϊκής συνέχειας προς το επίπεδο 6 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

Πρώτον, ως προς την ίδια την Α.Σ.Π.Τ., προβλέπεται δυνατότητα κατάταξης πτυχιούχων, με απόφαση της Συγκλήτου μετά από γνώμη των οικείων Τμημάτων, σύμφωνα με το ειδικό καθεστώς που εφαρμόζεται για το ίδρυμα. Αυτό σημαίνει ότι απόφοιτοι που διαθέτουν ήδη σχετικό εκπαιδευτικό υπόβαθρο μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στα Τμήματα της Α.Σ.Π.Τ. μέσω διαδικασίας ακαδημαϊκά οργανωμένης και όχι με τρόπο άτυπο ή εξαιρετικό. Δεύτερον, γενικότερα για τους αποφοίτους των Ανώτερων Σχολών Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης και των Ανώτερων Σχολών Μουσικής Εκπαίδευσης, ο νόμος αναγνωρίζει ρητά τη δυνατότητα συμμετοχής σε κατατακτήριες εξετάσεις προς τα Α.Ε.Ι. Η ρύθμιση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι εντάσσει τους τίτλους αυτούς σε θεσμικά αναγνωρίσιμη ακαδημαϊκή διαδρομή συνέχειας και δεν τους αφήνει σε καθεστώς εκπαιδευτικού αδιεξόδου.

Τρίτον, και αυτό είναι το πιο ουσιώδες νέο στοιχείο, προβλέπεται η δυνατότητα να οργανώνονται ειδικά προγράμματα σπουδών στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, διάρκειας δύο ή τεσσάρων εξαμήνων, τα οποία μπορούν να οδηγούν σε πρόσβαση στο επίπεδο 6, υπό την προϋπόθεση πιστοποίησης από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Η πρόβλεψη αυτή είναι κρίσιμη, διότι δημιουργεί μια εναλλακτική και θεσμικά ασφαλή οδό ακαδημαϊκής αναβάθμισης, χωρίς να καταφεύγει σε αυτόματες ή οριζόντιες εξισώσεις τίτλων.

13. Γιατί το ειδικό σύστημα εισαγωγής είναι αναγκαίο;

Επειδή στις παραστατικές τέχνες η πρόσβαση δεν μπορεί να κρίνεται μόνο με γενικό εξεταστικό μηχανισμό. Το σχέδιο προβλέπει ειδικές εξετάσεις με υποχρεωτική δια ζώσης καλλιτεχνική αξιολόγηση, ώστε να εξετάζεται η πραγματική δεξιότητα και η καταλληλότητα για το συγκεκριμένο αντικείμενο. Η λύση αυτή υπηρετεί την ακαδημαϊκή σοβαρότητα του νέου ιδρύματος και είναι σύμφωνη με τη φύση των σπουδών που οργανώνει.

14. Γιατί υπάρχει ειδικό καθεστώς για Δ.Ε.Π. και Ε.ΚΑ.Π.;

Διότι χωρίς ειδικό καθεστώς στελέχωσης η Α.Σ.Π.Τ. θα ήταν υποχρεωμένη να εφαρμόσει κριτήρια σχεδιασμένα για άλλα επιστημονικά πεδία. Το ισχύον κείμενο προβλέπει ειδικές προϋποθέσεις για τα μέλη Δ.Ε.Π., με συνεκτίμηση διακεκριμένου καλλιτεχνικού έργου, επαγγελματικής εμπειρίας και αυτοδύναμης διδασκαλίας, και παράλληλα θεσπίζει Ε.ΚΑ.Π. για εξέχουσες καλλιτεχνικές προσωπικότητες. Έτσι, το ίδρυμα μπορεί να συνδέσει την πανεπιστημιακή οργάνωση με τη ζώσα καλλιτεχνική πράξη, χωρίς να αποδυναμώνει τον ακαδημαϊκό του χαρακτήρα.

15. Γιατί η μεταρρύθμιση δεν αφορά μόνο την Α.Σ.Π.Τ., αλλά συνολικά την καλλιτεχνική εκπαίδευση;

Διότι παράλληλα με την ίδρυση της Α.Σ.Π.Τ. αναδιαρθρώνεται το καθεστώς των Ανώτερων Σχολών Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης και των Ανώτερων Σχολών Μουσικής Εκπαίδευσης, θεσπίζεται η κατηγορία ΚΕ για την πρόσβαση στο Δημόσιο και δημιουργούνται ακαδημαϊκές διαδρομές συνέχειας προς το επίπεδο 6, μεταξύ άλλων μέσω κατάταξης σε Α.Ε.Ι. και ειδικών προγραμμάτων τεσσάρων εξαμήνων που μπορούν να προσφέρονται από το Ε.Α.Π. με πιστοποίηση από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Επομένως, η παρέμβαση έχει συστημικό και όχι αποσπασματικό χαρακτήρα.

Β. Λοιπές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου

16. Τι αλλάζει στις σχολικές βιβλιοθήκες;

Οι σχολικές βιβλιοθήκες αντιμετωπίζονται πλέον ως οργανωμένη εκπαιδευτική υπηρεσία και όχι ως αποσπασματική υποδομή. Το νομοσχέδιο συνοδεύεται, μάλιστα, από συγκεκριμένο αναπτυξιακό σχέδιο ύψους 60 εκατ. ευρώ μέσω του ΕΣΠΑ 2021-2027, που καλύπτει συνολικά 652 σχολικές βιβλιοθήκες 227 νέες σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, 25 νέες σε νηπιαγωγεία και 400 υφιστάμενες προς αναβάθμιση. Παράλληλα, 8.143 σχολικές μονάδες ενισχύονται με συλλογές φιλιαναγνωσίας 50–100 τίτλων, ενώ προβλέπεται και στελέχωση με 400 εξειδικευμένους βιβλιοθηκονόμους. Το νέο πλαίσιο περιλαμβάνει επίσης ψηφιακή διασύνδεση με την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες, εγκατάσταση λογισμικού διαχείρισης συλλογών, δημιουργία τοπικών δικτύων και Εθνικού Συλλογικού Καταλόγου, ώστε η σχολική βιβλιοθήκη να αποκτήσει σταθερό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία.

17. Γιατί η Εθνική Συντονιστική Επιτροπή Σχολικών Βιβλιοθηκών και το Ψηφιακό Οικοσύστημα Σχολικών Βιβλιοθηκών αποτελούν ουσιαστική μεταρρύθμιση;

Διότι θεμελιώνουν έναν εθνικό μηχανισμό που οργανώνει συστηματικά το περιεχόμενο, τη λειτουργία και τη διασύνδεση των σχολικών βιβλιοθηκών. Η Εθνική Συντονιστική Επιτροπή Σχολικών Βιβλιοθηκών καθορίζει επιστημονικά τεκμηριωμένα κριτήρια και πρότυπα για την επιλογή, αξιολόγηση, τεκμηρίωση και επικαιροποίηση βιβλίων και λοιπού υλικού, τόσο σε έντυπη όσο και σε ψηφιακή μορφή, ενώ το Ψηφιακό Οικοσύστημα Σχολικών Βιβλιοθηκών υποστηρίζει ενιαία διαχείριση, ψηφιακή πρόσβαση και διαλειτουργικότητα.. Στο πλαίσιο αυτό, εγκαθίσταται λογισμικό διαχείρισης σε 1.237 σχολικές βιβλιοθήκες, δημιουργούνται τοπικά και εθνικά δίκτυα, καθώς και Εθνικός Συλλογικός Κατάλογος, με διασύνδεση με την Εθνική Βιβλιοθήκη, τις Δημόσιες και σταδιακά τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες. Η παρέμβαση αυτή δεν αφορά απλώς διοικητική οργάνωση, αλλά συγκροτεί για πρώτη φορά ένα ενιαίο ψηφιακό και φυσικό οικοσύστημα γνώσης για το σχολείο.

18. Τι αλλάζει και τι δεν αλλάζει με το International Baccalaureate στα δημόσια σχολεία;

Με τη ρύθμιση αυτή, το International Baccalaureate στα δημόσια σχολεία αποκτά σαφές και πλήρες θεσμικό πλαίσιο ως προς την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των τμημάτων, την εγγραφή μαθητών, τη στελέχωση, τις ανάγκες εξοπλισμού και την πιστοποίηση. Η προπαρασκευή είναι ήδη ώριμη: έχουν επιλεγεί 13 υποψήφια δημόσια σχολεία, έχουν υλοποιηθεί τρεις κύκλοι επιμόρφωσης με συνολικά 521 επιμορφούμενους και συνολικό εκτιμώμενο κόστος 111.532,40 ευρώ, ενώ το χρονοδιάγραμμα προβλέπει ολοκλήρωση αιτήσεων έως 6 Απριλίου 2026, επισκέψεις πιστοποίησης 11–20 Μαΐου 2026, τελικές αποφάσεις έως το τέλος Ιουνίου 2026 και δυνατότητα έναρξης του προγράμματος από τον Σεπτέμβριο 2026. Ταυτόχρονα, είναι κρίσιμο να αποσαφηνιστεί τι δεν αλλάζει: το IB δεν θεσπίζει ειδική ή παράλληλη οδό πρόσβασης στα δημόσια πανεπιστήμια της χώρας. Η εισαγωγή στα δημόσια Α.Ε.Ι. εξακολουθεί να γίνεται αποκλειστικά μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων. Επομένως, η ρύθμιση αφορά το εκπαιδευτικό πλαίσιο λειτουργίας ενός διεθνούς προγράμματος εντός του δημόσιου σχολείου και όχι τροποποίηση του τρόπου πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση.

19. Ποια είναι η ουσία της ρύθμισης για τον επαγγελματικό προσανατολισμό;

Η ουσία της ρύθμισης είναι ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός παύει να λειτουργεί όψιμα και αποσπασματικά και μετατρέπεται σε πιο έγκαιρο, συστηματικό και ουσιαστικό μηχανισμό υποστήριξης των μαθητών και των οικογενειών τους. Η παρέμβαση δεν περιορίζεται πλέον μόνο στην Α΄ Λυκείου ΓΕΛ, ΕΠΑ.Λ και Λυκείων Ειδικής Αγωγής, αλλά επεκτείνεται και στη Γ΄ Γυμνασίου, καθώς και στη Δ΄ τάξη ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ, δηλαδή ακριβώς στο σημείο όπου αρχίζουν να λαμβάνονται κρίσιμες αποφάσεις για την επόμενη εκπαιδευτική διαδρομή. Παράλληλα, οι ατομικές συνεδρίες συμβουλευτικής για κάθε μαθητή αυξάνονται από μία σε δύο, ώστε η διαδικασία να αποκτά μεγαλύτερο βάθος και να μην εξαντλείται σε μια τυπική ενημέρωση. Επιπλέον, δημιουργείται ηλεκτρονική εφαρμογή μέσω gov.gr, η οποία αναπτύσσεται και λειτουργεί από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για λογαριασμό του ΥΠΑΙΘΑ, ενώ η διαδικασία οργανώνεται πλέον μέσω του υφιστάμενου Μητρώου Συμβούλων Σταδιοδρομίας/Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., αντί ειδικού

μητρώου οικονομικών φορέων. Συνεπώς, η ρύθμιση συνδυάζει έγκαιρη παρέμβαση, περισσότερο εξατομικευμένη καθοδήγηση και ψηφιακή υποστήριξη.

20. Τι αλλάζει πρακτικά στις αποσπάσεις, μετατάξεις και στη στελέχωση;

Οι ρυθμίσεις αυτές ενισχύουν τη διοικητική συνέχεια, την υπηρεσιακή σταθερότητα και τη διατήρηση της συσσωρευμένης γνώσης στις υπηρεσίες και στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Παιδείας. Δεν αφορούν απλώς μια τεχνική διαχείριση μετακινήσεων προσωπικού, αλλά την ανάγκη κρίσιμες διοικητικές δομές της εκπαίδευσης να λειτουργούν με επάρκεια, συνέπεια και ανθρώπους που γνωρίζουν ήδη το αντικείμενο. Ιδίως στις μετατάξεις, πρόκειται για εκπαιδευτικούς και μέλη Ε.Ε.Π. που υπηρετούν ήδη με απόσπαση επί πέντε συναπτά έτη, έως και το σχολικό έτος 2025-2026, σε υπηρεσίες ή φορείς του Υπουργείου και συμμετέχουν ενεργά στη διοίκηση της εκπαίδευσης, καλύπτοντας πάγιες ανάγκες. Στις αποσπάσεις, το πλαίσιο εξορθολογίζεται με σαφέστερο καθορισμό φορέων υποδοχής, τριετή διάρκεια με δυνατότητα ανανέωσης, τεκμηριωμένη διακοπή όπου απαιτείται και όρια ώστε να αποφεύγονται ασταθείς μετακινήσεις. Στις μετατάξεις, δίνεται στοχευμένη λύση στο χρόνιο καθεστώς παρατεταμένων αποσπάσεων, με δυνατότητα μετάταξης σε κενές οργανικές θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, για όσους υπηρετούν ήδη εκτός σχολείου επί πέντε συναπτά έτη, έως και το σχολικό έτος 2025–2026, με διασφάλιση μισθολογικών, ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, συγκεκριμένες προθεσμίες, κριτήρια προτεραιότητας όπου δεν επαρκούν οι θέσεις και υποχρέωση παραμονής μετά τη μετάταξη. Έτσι, το σύστημα απομακρύνεται από την παρατεταμένη προσωρινότητα και αποκτά μεγαλύτερη συνέχεια, σταθερότητα και διοικητική αποτελεσματικότητα.

21. Τι αντιμετωπίζεται στο πεδίο της ακαδημαϊκής ισοδυναμίας και του ΔΟΑΤΑΠ;

Το νομοσχέδιο παρεμβαίνει ώστε να προσαρμοστεί το ισχύον πλαίσιο στις νεότερες νομολογιακές και κανονιστικές εξελίξεις και να αποκατασταθεί μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου. Η στόχευση είναι να περιοριστεί η αβεβαιότητα στην αναγνώριση τίτλων και στη λειτουργία των σχετικών διαδικασιών, ιδίως μετά τις νεότερες εξελίξεις στη νομολογία και την ανάγκη θεσμικής προσαρμογής του πλαισίου αναγνώρισης ακαδημαϊκής ισοδυναμίας. Πρόκειται για παρέμβαση ιδιαίτερα ουσιαστική στην πράξη, γιατί ενισχύει τη λειτουργικότητα και την προβλεψιμότητα του συστήματος.

22. Τι αλλάζει για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό;

Η ρύθμιση ενισχύει τη σταθερότητα, τη συνέχεια και τη λειτουργικότητα της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό, σε ένα δίκτυο ιδιαίτερα εκτεταμένο, με 930 εκπαιδευτικές μονάδες, 14 Συντονιστικά Γραφεία Εκπαίδευσης και 752 αποσπασμένους εκπαιδευτικούς.

Πρώτον, εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο επιλογής των Συντονιστών Εκπαίδευσης Εξωτερικού, με πιο ευέλικτο και αμερόληπτο Συμβούλιο Επιλογής, στο οποίο προεδρεύει εκπρόσωπος του ΑΣΕΠ, με πρόβλεψη και για προηγούμενη διοικητική εμπειρία ως ουσιαστικό προσόν.

Δεύτερον, θεσπίζεται πενταετής θητεία με επιμίσθιο, χωρίς δυνατότητα παράτασης, ώστε να συνδυάζονται η σταθερότητα στη στελέχωση με ίσες ευκαιρίες και εναλλαγή στελεχών. Τρίτον, παρατείνεται η καταβολή του ειδικού επιμισθίου και στο πέμπτο έτος απόσπασης, ώστε να ενισχυθεί η παραμονή έμπειρων εκπαιδευτικών και να περιοριστούν οι ασυνέχειες που δημιουργεί η συχνή εναλλαγή προσωπικού. Για το οικονομικό έτος 2025, η συνολική ετήσια δαπάνη καταβολής του ειδικού επιμισθίου ανήλθε σε 7.033.229 ευρώ, ενώ η επιπρόσθετη ετήσια δαπάνη από την επέκταση της καταβολής του στο πέμπτο έτος εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, για εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες, προβλέπεται δυνατότητα παράτασης της απόσπασης πέραν της εξαετίας για έως τρία συνεχή σχολικά έτη, χωρίς επιμίσθιο, όταν δεν είναι δυνατή η αντικατάσταση. Παράλληλα, για εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες, προβλέπεται δυνατότητα παράτασης της απόσπασης πέραν της εξαετίας για έως τρία συνεχή σχολικά έτη, χωρίς επιμίσθιο, όταν δεν είναι δυνατή η αντικατάσταση. Η ρύθμιση δεν αφορά μια αποσπασματική διευκόλυνση, αλλά μια πιο συνεκτική αρχιτεκτονική στελέχωσης, που στηρίζει την παιδαγωγική συνέχεια, τη διοικητική επάρκεια και τελικά την ποιότητα της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στις ελληνικές κοινότητες του εξωτερικού.

23. Τι αλλάζει στο Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας;

Η εξέταση μεταβαίνει σε ηλεκτρονική διαδικασία με κατάλληλο λογισμικό και με σύστημα Προσαρμοστικής Ηλεκτρονικής Εξέτασης Γλωσσομάθειας. Για την οργάνωση και τη διεξαγωγή του συστήματος προβλέπεται ρόλος για πανεπιστήμια με Τμήματα Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών και για το ΙΤΥΕ «Διόφαντος». Συνιστά ουσιαστικό βήμα ψηφιακού εκσυγχρονισμού του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, με σαφές προγραμματικό, λειτουργικό και δημοσιονομικό αποτύπωμα. Προβλέπεται χρηματοδότηση ύψους 20,8 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2026-2030, από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, ώστε το σύστημα να περάσει σταδιακά σε μια νέα ψηφιακή μορφή εξέτασης, με προσαρμοστική αξιολόγηση μέσω Η/Υ, ηλεκτρονική διαχείριση των δεξαμενών δοκιμασιών, νέα πλατφόρμα εξετάσεων, εργαλεία αυτοεκπαίδευσης για τους μαθητές και επιμόρφωση των αξιολογητών. ο νέο σύστημα αφορά μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου, οι οποίοι από το σχολικό έτος 2026–2027 και εφεξής θα έχουν δικαίωμα δωρεάν συμμετοχής στις ηλεκτρονικές εξετάσεις για μία από τις τέσσερις γλώσσες που διδάσκονται στο σχολείο τους: Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά ή Ιταλικά. Οι εξετάσεις θα διεξάγονται σε Κέντρα Ηλεκτρονικών Εξετάσεων, τα οποία θα αναπτυχθούν με αξιοποίηση υφιστάμενου σχολικού εξοπλισμού και συμπληρωματικές παρεμβάσεις όπου απαιτείται. Η πιλοτική εφαρμογή προγραμματίζεται για τα τέλη του 2026 και η ανάπτυξη του συστήματος εκτείνεται έως το 2030. Συνεπώς, δεν πρόκειται απλώς για τεχνική αλλαγή στον τρόπο εξέτασης, αλλά για οργανωμένη αναβάθμιση μιας δημόσιας πιστοποίησης, με στόχο μεγαλύτερη προσβασιμότητα, καλύτερη αξιοπιστία, σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία και πιο ισότιμη δυνατότητα συμμετοχής των μαθητών.

24. Τι αλλάζει στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.);

Με τις διατάξεις αυτές ενισχύουμε ουσιαστικά το Ι.Ε.Π. ως τον κεντρικό επιστημονικό βραχίονα της εκπαιδευτικής πολιτικής, διαμορφώνοντας ένα πιο λειτουργικό και ελκυστικό πλαίσιο στελέχωσης. Πρώτον, διευρύνουμε τη δεξαμενή στελεχών, δίνοντας τη δυνατότητα

να στελεχώνονται θέσεις Συμβούλων όχι μόνο από εκπαιδευτικούς της δημόσιας εκπαίδευσης, αλλά και από εκπαιδευτικούς της ιδιωτικής εκπαίδευσης, με τετραετή θητεία. Παράλληλα, ρυθμίζουμε με σαφήνεια το καθεστώς απασχόλησης και επιστροφής, ώστε να διασφαλίζεται τόσο η λειτουργία του Ινστιτούτου όσο και η υπηρεσιακή σταθερότητα. Δεύτερον, καθιερώνουμε συγκεκριμένα οικονομικά κίνητρα, ώστε να προσελκύνονται εκπαιδευτικοί με υψηλά προσόντα και εμπειρία. Ειδικότερα, για θέσεις Συμβούλου Α' προβλέπεται επίδομα 230 ευρώ μηνιαίως, για θέσεις Συμβούλου Β' 225 ευρώ μηνιαίως, ενώ τα αντίστοιχα επιδόματα επεκτείνονται ρητά και στους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς στις θέσεις αυτές. Τρίτον, αναγνωρίζουμε θεσμικά την εμπειρία στο Ι.Ε.Π., καθώς η άσκηση καθηκόντων Ειδικού Συμβούλου μοριοδοτείται για την επιλογή σε θέσεις στελεχών εκπαίδευσης με 0,50 μονάδες ανά έτος και έως 3 μονάδες συνολικά, ενισχύοντας τη σύνδεση του Ινστιτούτου με τη διοικητική εξέλιξη των εκπαιδευτικών. Τέταρτον, διασφαλίζουμε τη χρηματοδοτική λειτουργία του Ι.Ε.Π., καθώς το προσωπικό του συμμετέχει οργανωμένα στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων, ενώ για τους εκπαιδευτικούς της ιδιωτικής εκπαίδευσης που απασχολούνται στο Ινστιτούτο προβλέπεται κάλυψη αποδοχών μέσω ειδικού λογαριασμού του Υπουργείου. Με τον τρόπο αυτό, δεν κάνουμε απλώς μια διοικητική προσαρμογή, αλλά ενισχύουμε ουσιαστικά την επιχειρησιακή ικανότητα του Ι.Ε.Π., ώστε οι εκπαιδευτικές πολιτικές να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται με μεγαλύτερη επιστημονική επάρκεια, συνέχεια και αποτελεσματικότητα.

25. Τι προβλέπουμε για τους δικαιούχους που συνδέονται με το δυστύχημα των Τεμπών; (άρθρο 85)

Παρατείνουμε έως και το 2027 τη δυνατότητα ειδικής εισαγωγής σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες για τους δικαιούχους που συνδέονται με το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών. Με τη ρύθμιση αυτή διασφαλίζουμε ότι η στήριξη της Πολιτείας έχει διάρκεια και συνέχεια, ώστε οι υποψήφιοι και οι υποψήφιες να μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους χωρίς χρονικούς περιορισμούς και με πραγματικές δυνατότητες προετοιμασίας. Παράλληλα, αναπροσαρμόζουμε το πλαίσιο κατ' εξαίρεση μετεγγραφών και μετακινήσεων φοιτητών, ώστε να υπηρετεί τον σκοπό του με πιο σαφείς και δίκαιους κανόνες. Συγκεκριμένα, εξειδικεύουμε τις προϋποθέσεις για τον τόπο μετεγγραφής με βάση τη φύση του αιτήματος και τους έκτακτους λόγους, δίνουμε προτεραιότητα στον πρώτο κύκλο σπουδών και θέτουμε όρια στη διαφορά μορίων, ώστε να αποφεύγονται μεγάλες ακαδημαϊκές αποκλίσεις στο ίδιο τμήμα.